

De regionale expertteams: nog stappen te zetten

Het doel en de praktijk van de regionale expertteams

Aanleiding

De 42 gemeentelijke jeugdregio's zijn eind 2017 door de VNG gevraagd om (boven)regionale expertteams in te richten. Het streven is een landelijk dekkend netwerk van (boven)regionale expertteams dat garandeert dat voor elk kind, ongeacht de complexiteit van de zorgvraag en wachtlijsten bij aanbieders, op korte termijn passende hulp wordt georganiseerd^[1].

In de voortgangsrapportage Zorg voor de Jeugd^[2] van 5 november 2018 staat:

“Elke jeugdregio heeft op dit moment een regionaal expertteam om ervoor te zorgen dat elk kind met complexe casuïstiek snel passende hulp krijgt, ongeacht de complexiteit van de zorgvraag en wachtlijsten.”

De inspectie heeft 5 van de 42 regionale expertteams bezocht, gesproken met stakeholders en signalen ontvangen van professionals en burgers. De bevindingen van de inspectie zijn besproken met een vertegenwoordiging van de regionale expertteams, de VNG en het Zorglandschap jeugdhulp. Er is overeenstemming over het beeld en partijen zijn het eens dat de regionale expertteams nog volop in ontwikkeling zijn. De inspectie wil met deze factsheet een bijdrage leveren aan de doorontwikkeling en benoemt daarom de punten die bijzondere aandacht behoeven.

De conclusie is dat de manier waarop de teams nu zijn ingericht nog niet tot passende hulp voor elk kind met complexe problematiek leidt.

Ontwikkelpunten

Het betrekken van het kind en de ouders

Het kind en ouders worden nog weinig actief en vanzelfsprekend betrokken. Alleen door hen te betrekken weet je of het advies daadwerkelijk aansluit bij de hulpvraag.

Creëren van een passend aanbod

De intentie, passend bij de uitgangspunten van de transformatie, is dat de expertteams waar nodig een geschikt aanbod creëren. Hier heeft de inspectie een aantal goede voorbeelden van gezien. In de praktijk wordt echter (nog) voor een groot deel gedacht en gewerkt vanuit het hulpaanbod dat er al is. Dit leidt er toe dat het gegeven advies onvoldoende aansluit bij de hulpvraag.

Wachtlijst, advies en opvolging

Het resultaat van de bespreking van een casus in een regionaal expertteam is meestal een advies. Het regionale expertteam is niet verantwoordelijk voor het vervolg. De hulpverlener die de casuïstiek heeft ingebracht gaat verder met dit advies. De

[1] <https://vng.nl/onderwerpenindex/jeugd/zorglandschap-jeugdhulp/expertteams-realiseren-passende-zorg>

[2] <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2018/11/05/voortgangsrapportage-zorg-voor-de-jeugd>

Ben zichtbaar en herkenbaar voor ouders en professionals

regionale expertteams hebben vaak geen actieve rol in de opvolging en monitoring van het advies. De regionale expertteams weten niet wat de wachttijden zijn bij een aanbieder in de regio. Ook hebben ze geen invloed op de wachtlijsten. Dit leidt ertoe dat het advies in de praktijk niet uitvoerbaar blijkt te zijn.

Betrek kind en ouders actief

Vindbaarheid en bereikbaarheid

Sinds begin juli 2018 staan de contactgegevens van de coördinatoren van elk regionaal expertteam op de website van de VNG. De verwachting is dat dit de bereikbaarheid van de teams verbetert. Regionale expertteams gebruiken soms andere namen en zijn daardoor niet gemakkelijk te herkennen als regionaal expertteam. Er zijn daarnaast geen afspraken dat complexe casuïstiek zonder geschikte hulp altijd wordt ingebracht bij de regionale expertteams. De expertteams hebben hierdoor geen zicht op het aantal kinderen in de regio met complexe problematiek zonder geschikte hulp.

Onderdelen voor succes

De inspectie heeft ook onderdelen voor succes gezien.

- de ouders en het kind worden door één gesproken expertteam standaard betrokken bij het multidisciplinaire overleg van het expertteam. Deze werkwijze is voor dit expertteam succesvol, omdat zij ervaren dat er daardoor veel draagvlak is voor het vervolg. In dit team wordt de hulp ook zo ingericht dat het past bij wat het kind nodig heeft. Dit kan betekenen dat er een nieuwe vorm van hulp wordt bedacht.
- Expertteams kunnen niet vanzelfsprekend langs een wachtlijst. Wel kunnen ze een goed plan maken voor de wachttijd die overbrugd moet worden.
- In een regionaal expertteam komen professionals van verschillende organisaties bij elkaar. Hierdoor zijn er kortere lijnen en kunnen beslissingen sneller genomen worden.
- De gesproken professionals zijn gemotiveerd en geven aan zich niet beperkt te voelen door financiële voorwaarden.
- Een goede verbinding tussen gemeente en regionaal expertteam is helpend. Bijvoorbeeld wanneer de financiering vanuit verschillende wetten plaatsvindt.

Denk buiten bestaand aanbod en kaders om tot passende hulp te komen